

МИЛІСТЬ БОЖА

У ВАШИХ СТРАЖДАННЯХ

ДЕВІД ПАУЛІСОН

GOD'S GRACE IN YOUR SUFFERING
DAVID POWLISON

© 2018 by David Powlison
Published by Crossway
This edition published by arrangement
Crossway, 1300 Crescent Street
Wheaton, Illinois 60187.

All rights reserved.

Усі права захищені. Відтворювати будь-яку частину цього видання в будь-якій формі будь-яким способом без письмової угоди з право-власником, видавництвом ЄРПЦО, «Тюльпан», заборонено.

Девід Паулісон. Милість Божа у ваших стражданнях. Пер. с англ. – Одеса: «Тюльпан» ТМ, ЄРПЦО, 2023. – 120 с.

Коли йдеться про страждання, не може бути швидких рішень чи легких відповідей. Та, навіть коли ми не бачимо руки Бога – коли нам дуже важко й боляче, – він поруч. Девід Паулісон розмірковує про те, як Бог підтримує нас у наших стражданнях. Автор – досвідчений консультант поєднує у цій книзі біблійні тексти, історії із власного життя та слова класичного гімну «Святі, вашій вірі не буде кінця», допомагаючи нам зрозуміти, як Бог діє у важкі для нас часи, і дізнатися, що милість Божа перевищує наші найсміливіші очікування.

Усі цитати Біблії, якщо про це не сказано в дужках інакше, взяті з «Сучасного перекладу» Біблії українською мовою Рафаїла Турконяка.

ISBN: 978-1-4335-5618-0
ISBN: 978-966-2110-59-3

© 2018 by David Powlison
© 2023 «Тюльпан» ТМ, ЄРПЦО

Присвячується братам і сестрам,
з якими я мав честь працювати у рамках місії
«Християнське душпастирство та освіта».
Ваша віра, любов, мудрість і дари означають для мене
дуже багато. Ви – багатство Христового Тіла.
Ви віддаєте служінню самих себе.
Дякую вам за це!

«Ми смиренно благаємо Тебе, о, Господи,
дати нам Твої блага і потішити нас, а також усіх тих,
хто зараз проходить у цьому земному житті скорботи,
страждання, хвороби і переживає вороже
ставлення від інших»
(Молитовник).

«Благословенний Бог і Отець Господа
нашого Ісуса Христа, Отець співчуття і Бог
усякої втіхи, Який розраджує нас у всіх наших
скорботах, аби і ми могли потішити тих, хто
перебуває у різних скорботах, утіхою,
якою Бог потішає нас самих»
(2 Коринтян 1:3, 4).

ЗМІСТ

Вступ.....	13
1. Твоє найбільше страждання.....	19
2. Яка тверда Божа основа!.....	24
3. Слухайте уважно.....	32
4. Я з тобою.....	47
5. Я з тобою, маючи на меті.....	60
6. Моя милосердна мета – твоє преображення.....	75
7. Я буду доводити Свою любов до твого останнього подиху.....	93
8. Я ніколи не залишу тебе.....	103
Післямова.....	111
Примітки.....	114

ВСТУП

Йов, його дружина і троє друзів погодилися про наступні дві речі: людина «має коротке життя і повна гніву» (Йов 14:1; за перекладом Біблії Митрополита Філарета), і Божа рука проявляється у наших стражданнях. Але незгода і плутанина виявилася тоді, коли вони спробували пояснити те, як пов'язати Бога і страждання.

Вони дискутували про причину страждань Йова, але ніхто з них не знав про ту космічну драму, на тлі якої Йов переживав своє горе. Вони роздумували про те, що спонукало Бога до цієї трагедії, але ніхто з них не розумів, що мета Бога перебуває поза межами людського розуміння і що Бог не карав Йова. Вони дискутували про те, чи правдива віра Йова і чи він насправді вірний Богові, але ніхто з них не припускав, що Йов – зняряддя в Божих руках і що Бог провадить в його житті Свою роботу. Вони дискутували про те, *хто* і *що* має зробити у відповідь на страждання Йова, але ніхто з них не розумів, що Господь Сам все покаже і зробить, та дасть усі відповіді на їхні запитання. У будь-якому разі Його мети буде досягнуто. Сам Господь так описав Йова: «Адже немає між тими, хто на землі, такого чоловіка, як він: непорочного, праведного, побожного, який віддаляється від усякого поганого діла!» (Йов 1:8). Але хто міг передбачити ту трагедію, яка мала довести істинність цього факту?

Проїшли тисячі років, але людина і досі «має коротке життя і повна гніву». Чому так стається і з нами?

Де ж милосердний Бог? Що Він робить? Що таке правдива віра? Як Бог втручається у наше життя? Чому наше земне життя таке важке і скорботне?

Чи є якась різниця між стражданнями Йова у ті часи і нашими стражданнями, які присутні після того, як Слово стало тілом і перебувало між нами? Йов каже:

«Тому що знаю: Рятівник – живий, на захист встане він на цій землі. І навіть після того, як залишу я це тіло, як зотліє моя шкіра, я побачу Бога. Я сам Його побачу, на власні очі, не чужі, побачу Бога! Затамувавши подих, дня того чекаю» (Йов 19:25–27, УМТ).

Відкупитель Йова нарешті з'явився йому. Господь відповів йому з бурі, і Йов сказав: «Адже слухом вуха я почув про Тебе раніше, а тепер моє око побачило Тебе» (Йов 42:5). Ми ж з вами бачимо набагато краще. Де б ми не були, ми бачимо Ісуса Христа. Ми набагато краще бачимо, хто наш Відкупитель. Ми набагато краще бачимо, як Він нас викупив. Ми можемо ще голосніше за Йова сказати: «Бог, Який сказав: Нехай із темряви засяє світло! – освітив наші серця, щоби просвітити пізнання Божої слави в особі Ісуса Христа» (2 Коринтян 4:6). Ми все це бачимо, але наше життя і досі «коротке і повне гніву».

Це і є головна тема книги, яку ви тримаєте у своїх руках. Коли у вашому житті трапляються скорботи, смерть близьких людей, важкі хвороби, біль, то *яким чином* Бог і Отець нашого Господа Ісуса Христа з'являється у вашому житті, як Він потішає вас?

Як Його благодать і милість знаходять вас, торкаються вас і працюють у вас, допомагаючи вам проходити через глибокі води? Мабуть, ви вже знаєте «правильні відповіді» на ці запитання. Але задумайтесь над трьома істинами.

По-перше, як зі Святого Письма, так і з досвіду очевидно, що Бог *ніколи* не встановлює закриту для польотів зону, щоб уникнути всіх проблем. Він *ніколи* не обіцяв

нам, що наше життя буде безпечним, легким, багатим, без хвороб і втрат близьких людей. Навпаки, ми чудово знаємо, що нас очікують у житті небезпеки, труднощі, тривоги, хвороби і втрати близьких людей. А деякі з улюблених Божих дітей вимушені все життя жити у страху, важких хворобах, бідності, переслідуванні, зрадах і втратах. Для усіх людей смерть – це невідворотний кінець усіх земних страждань. Ми, люди, немов би «лілії маріпоса» у долині Смертної Тіні після дощу. Ми розквітаємо на мить. А потім віє сухий вітер із пустелі, і ми зникаємо, не залишаючи після себе й сліду. Саме так описується життя благословенних Богом Божих дітей у псалмі 102:15, 16. Тим більше люди, які знаходяться далеко від Бога, мають короткочасне і стражденне життя! Отож, ми не можемо стверджувати, що уподобання Боже до людини є або його немає, беручи до уваги присутність чи відсутність страждань у її житті.

По-друге, зі Святого Письма і зі свого власного практичного досвіду ви чудово знаєте, що ми отримуємо радість і дари з Божої руки. «Лілія маріпоса» квітне і найгарніша у свою пору. Більшість людей насолоджуються благами життя – щаслива родина, щоденний хліб, інколи постять, мають хороше здоров'я, друзів, гарно живуть, у чомусь талановиті, мають взаємну любов, чудових дітей, кар'єру на роботі, мають можливість відпочивати і насолоджуватися після роботи, спокійно сплять. Вони не виключно багаті чи талановиті, але звичайне земне щастя вони мають.

Деякі люди мають унікальні благословення в житті і насолоджуються винятковим успіхом та багатством. Йов мав унікальні благословення на початку і в кінці свого життя. Сатана звинуватив Бога саме в тому, що Він дав Йову таке щасливе життя в якості хабаря, щоб Йов був Йому вірним. Нечестиві люди, які ворогують з Богом, також можуть насолоджуватися гарним життям, що їм

аж заздрять оточуючі. Саме про них пише автор псалма 72 у 3–12 віршах. Ми не можемо побачити, наскільки Бог прихильний чи ні, зважаючи на те, яким легким і безпроблемним є життя людини.

По-третє, зі Святого Письма чітко впливає той факт, і це підтверджує наш практичний досвід, що Бог говорить і діє через страждання людини. Як говорить К. С. Льюїс: «Бог шепоче нам під час нашого щастя, промовляє до нашого сумління і кричить нам у наших стражданнях: це Його мікрофон, через який Він намагається бути почутим цим глухим світом». ⁽¹⁾ Мета цієї книги полягає в тому, щоб укорінити наш досвід якнайглибше у милість Бога. Страждання перевіряють щирість нашої віри у Христа. Одночасно страждання виробляють цю щиру віру. Наприклад, коли ви страждаєте самі, ви набагато краще розумієте відповідні псалми. Ваша віра поглиблюється, починає палати, і стає мудрішою.

Ви починаєте краще розуміти Бога. Коли ви стаєте Божою посудиною у Його руках, робота над вами завжди прогресує.

Страждання – і лакмусовий папірець, і каталізатор. Вони виявляють і формують віру. Вони також виявляють фальшиву віру і руйнують її. Страждання викривають ілюзорні надії, які були укорінені у лжебожествах. Таке руйнування ілюзій вельми корисне, і це велика Божа милість. Знищення усього фальшивого веде до покаяння і до правдивої віри в Бога, у справжнього Бога Святого Письма. Страждання ведуть до втрати всякого добра для тих, хто не вірить у Спасителя світу, Який є невимовним Божим даром, Тим, Хто дає життя. Скорботи не дають невірству просто залишитися невірством. Вони притягують гіркоту, розчарування та переоцінку пережитого. І коли ви втрачаєте все те, заради чого досі жили, коли ваші скарби виявляються марними, ви отримуєте шанс наблизитися до покаяння. Ми можемо напевно дізнатися,

чи Бог проявляє Свою ласку до людини чи ні, зважаючи на те, як людина реагує на скорботи.

Божа рука проявляється у наших стражданнях. Кожен день приносить вам свої «турботи» (Матвія 6:34). Одні труднощі – легкі й короткочасні. Сьогодні ви стикаєтеся з ними, а завтра вже про них забуваєте. Інші труднощі тягнуться довго. Деякі труднощі трапляються періодично, а деякі ніяк не закінчуються. Є й такі страждання, які можна назвати справжнім горем, вони постійно несуть страшний біль і муки впродовж усього життя людини. Інші ж страждання – смерть мрії чи коханої людини – можуть викликати і вашу смерть. Але, щоб не трапилося із вами в житті, все принципово змінюється у світлі воскресіння Ісуса Христа і обітници того, що ви будете жити вічно. Віра починає зростати. Ви маєте навчитися сповідувати від усього серця разом з іншими свідками: «Ми не втрачаємо відваги. Хоч наша зовнішня людина зітліває, проте наша внутрішня людина оновлюється день у день. Адже наше тимчасове легке терпіння готує нам понад міру вічну славу» (2 Коринтян 4:16, 17). Ми повинні навчитися так говорити і розуміти, бо це і є істина.

Якщо ви – та людина, яка зрозуміла книгу Псалмів усім своїм серцем, яка заглибилася у другу половину розділу 8 Послання до римлян, яка пройшла свій шлях до книги Йова, яка засвоїла 1 Послання Петра, тоді ви дещо знаєте з того, як Божа милість діє посеред скорбот. Але життя кидає нам все нові і нові виклики. Мудрість, яка допомагає переносити страждання, подібна до манни – її потрібно споживати щодня. Її неможливо завантажити про запас для майбутніх страждань. Ви будете здобувати досвід і щоразу будете розуміти, що вам потрібно для того, щоб вийти із кризи сьогодні.

Яким же чином Бог Своєю благодаттю допомагає вам у стражданнях? Ви можете знати це теоретично. Ви можете навіть отримати її в скруті. Але ви не знаєте Бога

настільки, як дійсно цього потребуєте, щоб гідно пройти ті іспити, з якими зустрінетеся у майбутньому.

Сувору відповідь Бога ми намагаємося перетворити на легке поплескування по плечу. Він починає довго і ретельно відповідати, а нам дуже хочеться швидкого рішення. Його відповідь вимагає від нас особистого переживання ситуації і її специфіки. Ми діємо так, ніби достатньо просто проговорити правильні слова. Та Божа відповідь має на меті переробити вас у зовсім іншу людину. Ми ж діємо так, немов би якась істина, принцип, стратегія чи перспектива мають просто бути включені в нас таких, які ми є зараз. Та Бог дає нам виключно особисті відповіді, унікальні і неповторні. Але ми намагаємось їх перетворити у примітивну формулу: «Якщо просто вірити в «X», якщо просто зробити «Y», якщо просто використати «Z»... Жодна важлива істина не включає у свою реалізацію елементу «просто».

Ми можемо перетворити правильну відповідь у банальні слова, але я вам гарантую, що Бог вас дуже здивує. Він зупинить вас. Вам доведеться боротися. Вам буде важко і боляче. Він установить свій розклад вашого життя. Ви будете зростати у вірі і любові. Він глибоко торкнеться вашої душі. Ви зрозумієте, що все набагато важче і складніше, ніж ви собі це уявляли. Але все буде набагато краще. Добро і милосердя Боже будуть вас супроводжувати усі дні вашого життя. Нарешті ви досягнете жаданого кінця. Незалежно від того, скільки разів ви про це чули, як давно ви цю істину знаєте, як красиво ви про це можете сказати самі, Божа відповідь буде набагато кращою, ніж ви могли собі уявити.

Він дасть відповідь Сам особисто!⁽²⁾

1

ТВОЄ НАЙБІЛЬШЕ СТРАЖДАННЯ

Сприймайте цю книгу, як майстерню. Занурюйтеся в її зміст і ви отримаєте максимальну користь від неї. Святе Письмо створено таким чином, щоб ми були готові зустрітися з будь-якою ситуацією й усіма труднощами нашого життя. Отож, викладайте усі свої труднощі і страждання на стіл. Слухайте, як наш Господь навчає нас особисто сприймати все те, що написано.

Ось, що Він говорить Сам: «Це Я сказав вам, щоб у Мені ви мали мир. У світі зазнаєте страждання, але будьте відважні: Я переміг світ!» (Івана 16:33). Ми живемо в конкретному середовищі і обставинах, а не в абстракції. Вас щиро запрошено прийти зі своїми конкретними проблемами і труднощами.

Як говорить Яків, ми потрапляємо у «різні випробування» (Якова 1:2). Саме в таких обставинах наш Господь і виробляє в нас витривалість і поглиблює нашу віру. Під час випробувань ви зрозумієте, що потребуєте мудрості. Отож, ви почнете просити мудрості у Бога, і Він щиро дасть вам усе те, чого ви потребуєте.

Петро говорить, що тепер «ви маєте бути дещо засмучені *всілякими* випробуваннями» (1 Петра 1:6). Але у Христі ви отримали щось незнищенне. Бог обіцяв

зберігати вас Своєю силою і робити вашу віру більшою та щирішою, коли ви проходите крізь вогонь.

Павло говорить, що наш Отець і наш Господь Ісус Христос «розраджує нас у всіх наших скорботах» (2 Коринтян 1:4). Усі ваші скорботи підпадають під цю обітницю. Бог потішить вас і укріпить, щоб і ви самі могли допомагати іншим людям у потребі.

Ось як Давид молиться про себе:

«Поглянь на мене і помилуй мене, бо я – самотній і нещасний. Помножилася журба мого серця. Виведи мене з моїх бід» (псалом 24:16, 17).

Далі він молиться про всіх Божих дітей:

«Боже, визволи Ізраїля від усіх його страждань!» (24:22).

Отож, принесіть свої потреби, страждання і муки, свою самотність і переживання Богу благодаті та визволення.

Усі ці голоси говорять від першої особи, яка сама пережила страждання, подібні до ваших – інші за формою, але подібні за суттю і болем. Принесіть свою історію і власний досвід, і ми разом обговоримо все це!

Яке найбільше страждання ви пережили у минулому?

.....

Що вам болить зараз найбільше?

.....

Чого ви боїтеся пережити у майбутньому найбільше?

.....

Подумайте про це. Будьте конкретними. Можете записати свої думки на краях сторінок цієї книги. Будьте уважними,

коли ви будете читати цю книгу далі. Моліться про це. Поговоріть про це зі своїм найкращим другом. Переживайте у своєму житті те, про що ви будете читати у книзі. Назву цієї книги обрано не випадково. Ми не будемо схоластичними і абстрактними дослідниками теми «Бог і страждання людини». Ми безпосередньо розглянемо, як Божа милість входить у *ваше* страждання.

Не поспішайте читати книгу якнайшвидше. Робіть записи. Приділяйте п'ять чи десять хвилин для запису своїх думок та висновків.

Що вам важко зрозуміти у своїх стражданнях?

.....

У чому ви маєте потребу?

.....

У чому вам потрібна мудрість?

.....

У чому вам потрібна мужність?

.....

Де ви потребуєте милості?

.....

Від чого вас треба захистити?

.....

У чому ви потребуєте сили?

.....

Божа благодать та милість дасть вам саме ті дари, в яких ви маєте зараз потребу. Від вас залежить половина успіху від використання цієї книги! Якщо ви виконаєте свою половину роботи над книгою успішно, тоді книгу можна вважати успішною!

Я дам вам пораду, як краще використати ваші міркування. Можливо, першої миті вам спаде на думку якась подія, але коли ви будете продовжувати думати, ви загадаєте ще щось. Можливо, сам момент страждання не був настільки важливим, наскільки став болючим розчаруванням у відносинах, які тривали дуже довго. Існує багато видів великих страждань. Іноді щось на вигляд невелике може стати досконалою лабораторією для зростання у благодаті. Ваш Викупитель запрошує вас розглянути будь-яку ситуацію в житті, що турбує вас, велику чи малу, і зробити це своєю особистою справою. Ніхто з нас не страждає абстрактно. Кожен страждає у своїх конкретних особистих обставинах і унікальним чином. Ви можете усе розкласти перед собою.

Ось, ще одна порада, як це зробити. Що вас зробило такими? Точніше, що вас спонукало стати кращими? Важливі зміни на краще в житті часто відбуваються після великих страждань. Сам Ісус «навчився послуху через те, що постраждав» (Євреїв 5:8). Віра та любов найбільше сяють саме у темному місці.

А що вас зробило гіршими? Наші звичайні гріхи походять з нашої реакції на зраду, втрату чи біль. Коли ми опиняємося між молотом і ковадлом зла, ми швидко помічаємо, що таке ж зло діє в нашому серці. Ми відчуваємо себе або ображеними, або злими, або розчарованими, або переможеними, або ми маємо одночасно все вищезазначене!

Найчастіше і добре, і погане виходить з нас самих. Випробовування часто виявляють в нас найгірше, а Бог ставить за мету зробити нас кращими у цих обставинах.

Ось, чому автор псалма пише: «Поки я ще не був упокорений, я чинив переступи, тому я дотримуюся Твого слова» (псалом 118:67).

Страждання у своїй суті не є добром, але Бог обертає його на добро, повертаючи тих, які заблукали, і норовливих додому. Тверда віра, яка залежить від Господа, – один з кращих плодів Святого Духа. І ми приносимо ці плоди, коли проходимо важкі часи.